

Vastaesitys asiaan 43 ” Sakatin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavaehdotus ja luonnonsuojelulain 39 §:n mukainen hakemus valtioneuvostolle”

Esitän, että maakuntahallitus 1) hylkää maakuntakaavaehdotuksen ja 2) ei lähetä ympäristöministeriön valmisteltavaksi liitteenä olevaa hakemusta.

Perustelut:

Vaihemaakuntakaavaa ei tule laatia eikä hyväksyä, sillä hanke on ristiriidassa soidensuojelulain (851/1988) ja -asetuksen (852/1988) sekä Viiankaavan suojeluperusteiden kanssa. Kaivosyhtiön Natura-arviointi ja viranomaisten lausunnot osoittavat yksiselitteisesti, ettei merkittäviä heikennyksiä suojelun perusteena oleviin luontoarvoihin voida poissulkea. Metsähallituksen ja ELY-keskuksen lausuntojen mukaan hanke heikentäisi merkittävästi useita Natura-alueen suojeluperusteina olevia luontotyyppejä ja kasvilajeja. Parhaan saatavilla olevan tiedon perusteella kaivosta ei voida toteuttaa ilman luonnonsuojelun alueen ja sen luontoarvojen vahingoittamista. Siksi hanketta ei tule mahdollistaa myöskään vaihemaakuntakaavalla.

Hakemuksessa ilmenneitä ongelmia koskevat perustelut:

Koko 29-sivuisessa hakemuksessa ei mainita kertaakaan luontokatoa eikä sen ihmiskunnalle muodostamaa uhkaa. Samoin hakemuksessa vaietaan Suomen luonnonsuojelun uskottavuuteen sekä päätöksen ennakkotapausluonteeseen liittyvistä keskeisistä huolista. Erityisesti aapasuo-luontotyyppin merkitys koko EU:n luonnonsuojelulle jää käsittelemättä. Näiden kysymysten tulisi olla ensisijaisia, kun yhteiskunnallinen toimija (Lapin liitto) edistää hanketta.

Hakemuksesta puuttuvat kokonaan selvitykset hankkeen sosiaalisesta kestävyyydestä. Lapin liitto ei ole katsonut tarpeelliseksi selvittää paikallisten asukkaiden – erityisesti sattaslaisten, kersilöläisten sekä Kitistä ja nelostien eteläpuolisilta alueilta, joihin kaivoksen jätevedet ja liikenne kohdistuvat – näkemyksiä hankkeesta, jolla tulee olemaan merkittäviä vaikutuksia heidän elinympäristöönsä.

Hakemuksessa ei myöskään tuoda esiin sitä, että kyseessä on varsin keskinkertainen esiintymä. Sen todennäköiset (indicated) kuparivarannot vastaavat arviolta vain noin parin päivän globaalia kysyntää ja nikkelin osalta noin viikon kysyntää.

Hakemuksessa korostetaan hankkeen merkitystä “vihreälle siirtymälle” ja “digitaaliselle siirtymälle”. Siinä ei kuitenkaan esitetä arviota siitä, kuinka paljon vihreä siirtymä tosiasiallisesti edistyisi hankkeen toteutuessa. Ottaen huomioon globaalissa mittakaavassa erittäin marginaaliset metallimäärät, joita Sakatin esiintymä sisältää (indicated + inferred mineral resources), vihreä siirtymä ei hankkeen myötä etenisi kuin enintään muutamien vuorokausien verran. Lisäksi kaivosyhtiö ei ole antanut takeita siitä, että louhittavat metallit ohjautuisivat nimenomaan vihreän siirtymän kannalta keskeisiin käyttötarkoituksiin eli ilmastoneutraaliin talouteen siirtymisen kannalta strategisten laitteistojen tai komponenttien tuotantoon.

Digitaalisen siirtymän osalta hakemuksessa ei tuoda esiin sitä, että digitalisaatio liittyy merkittävältä osin digitaalisten viihdesisältöjen sekä niiden tuottamiseen käytettävien

tekoälysovellusten kasvuun. Kyse ei ole yksinomaan – eikä edes pääosin – toiminnasta, joka tähtäisi “kansalaisten elämän suojelua edistävien perusarvojen turvaamiseen” tai “valtion ja yhteiskuntajärjestelmän perusteiden turvaamiseen”. Näiden kriteerien täytyminen olisi kuitenkin edellytys hankkeen toteuttamiselle Natura-alueella “erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavasta syystä”.

Huoltovarmuutta korostetaan hakemuksessa kauttaaltaan, mutta arviota siitä, kuinka paljon Sakatin louhinta tosiasiallisesti parantaisi huoltovarmuutta, ei esitetä. Yhtiö toimii globaalilla markkinalla, eikä ole takeita siitä, että louhittavat metallit jäisivät EU:n alueelle. Vaikka yhtiö pyrkiikin edistämään unionin strategisten raaka-aineiden saatavuutta ja toimitusvarmuutta, tämä ei muodosta riittävää perustetta ilman konkreettisia sitoumuksia.

Lisäksi EU:sta viedään jo nykyisellään muun muassa kuparia ulos. Huoltovarmuuteen vetoaminen on ongelmallista tilanteessa, jossa nykyisiä kriittisten materiaalien vientivirtoja ei ole rajoitettu.

Hakemuksesta ja päätösesityksestä puuttuu Lapin liiton näkemys siitä, mikä metallimäärä olisi riittävä peruste Viiankiaavan luonnonsuojelualueen suojelutason heikentämiselle. Kuinka monta tonnia kuparia ja nikkeliä muodostaa sen kynnyksarvon, jolla tällainen hakemus katsotaan perustelluksi? Nykyisellään hakemus ja päätösesitys vaikuttavat perustuvan enemmän harkinnanvaraisiin arvioihin kuin selkeästi perusteltaviin ja numeerisiin kriteereihin.

Useassa kohdassa hakemusta satelliittiesiintymän louhimatta jättäminen esitetään lieventävänä toimena. Hakemuksessa ei kuitenkaan tuoda esiin, että yhtiö ei ole sitoutunut pidättäytymään satelliittiesiintymän hyödyntämisestä tulevaisuudessa. Vaikka tämä edellyttäisi uutta lupaprosessia, arviointi tapahtuisi tällöin tilanteessa, jossa alueen luontoarvot ovat jo heikentyneet, ei luonnontilassa. Tämä voi olennaisesti vaikuttaa tulevien lupaprosessien arviointiin. Lisäksi yhtiön jatkuvat malminetsintätoimet viittaavat siihen, ettei toimintaa ole tarkoitus rajata pelkästään nyt tarkasteltavaan hankealueeseen. Hakemuksessa tulisi selkeästi todeta, että kaivoksen koko elinkaaren aikaisia vaikutuksia ei ole arvioitu ja että arviot perustuvat oletukseen, jonka mukaan muita esiintymän osia ei hyödynnetä.

Hankkeen toteuttaminen Natura-alueelle edellyttää, että kaivoshanke olennaisesti edistää elämän suojelua edistävien perusarvojen (terveys, turvallisuus, ympäristö) turvaamista tai että sille on komission lausunnon mukaan muu erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottava syy. Hakemuksessa esitettyjen ja Sakatin hankkeesta saatavilla olevien tietojen, mukaan lukien varantoarviot, perusteella tällaista pakottavaa syytä ei ole osoitettu.

Ongelmallisia kohtia ovat lisäksi ainakin:

Kohta 3

Tekstissä esitetään subjektiivisia näkemyksiä, kuten ”pieneen osaan” (onko noin 133 ha pieni alue?) ja ”kaikkein muutosherkimpiin” (tarkoittaako tämä, että kaikki Yhtiön Natura-arviossa sekä ELY:n ja Metsähallituksen lausunnoissa vaikutusten uhkaamiksi arvioidut luontotyypit ja lajit olisivat ”muutosherkimpiä”?).

Kohta 7

”...kupari, nikkeli, platinaryhmän metallit ja koboltti, sekä myös kulta ja hopea, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä...”

On hyvin kyseenalaista, että esimerkiksi kulta olisi ratkaisevan tärkeä ”Suomen ja EU:n vihreän ja digitaalisen siirtymän sekä kriittisten mineraalien saatavuuden tukemisessa”. Muotoilu antaa myös virheellisen mielikuvan, että juuri Sakatin esiintymästä peräisin olevat metallit olisivat ”ratkaisevan tärkeitä”.

Kohta 8

”...pyritään nostamaan strategiaan raaka-aineisiin liittyvää huoltovarmuutta...”

Kyse on kvalitatiivisesta ilmaisusta ilman määrällistä tarkastelua, sillä dokumentissa ei esitetä, kuinka paljon huoltovarmuus tosiasiallisesti kasvaa. Esimerkiksi kuparin vuosituotanto olisi vain marginaalinen osa EU:n kysynnästä, jolloin vaikutus huoltovarmuuteen jää hyvin vähäiseksi.

Kohta 9

Tässä tulisi tuoda ilmi, että komissio ei perustellut päätöstään Sakatin malmion koon tai metallimäärien kautta. Lisäksi olisi syytä mainita, että päätöksestä vastuullinen Euroopan komission teollisuusstrategiasta vastaava varapuheenjohtaja Stéphane Séjourné ei ollut edes tietoinen Sakatin sijainnista Natura-/LS-alueella.

Kohta 10

”...noin 2.0% Viiankiaavan...”

Ilmaisu pyrkii viestimään, että kyse olisi mitättömän pienestä alueesta. Tarkastelun kohteena eivät kuitenkaan ole pinta-alat, vaan luontoarvot ja niiden heikentyminen, sekä Suomen luonnonsuojelulainsäädännön uskottavuus ja luonnonsuojelun tulevaisuus.

Kohta 11

”Anglo American toimii kestävän kehityksen strategiansa mukaisesti...” jonka osana on mm. ”terveellinen ympäristö”.

On perusteltua kysyä, miten ympäristön terveellisyyttä edistää kaivoshanke, joka tuottaa kaivannaisjätteitä, vesistövaikutuksia, pölyä, melua, valosaastetta ja liikennettä. Kohdan loppuosa sisältää lisäksi perustelematonta viherpuhetta ”kestävyyteen” liittyvine ilmaisuineen.

Kohta 14

”Sakatin kaivoshanke on suunniteltu siten, että hankkeen negatiiviset ympäristö- ja sosiaaliset vaikutukset jäävät mahdollisimman vähäisiksi... positiiviseen, biologiseen monimuotoisuuteen kohdistuvaan nettovaikutukseen...”

Väite esitetään vahvana ja lähes itsestään selvänä, mutta ilman konkreettista näyttöä. Muotoilu antaa vaikutelman, että haitat voidaan paitsi minimoida myös kääntää nettohyödyksi biodiversiteetille, mikä on poikkeuksellinen väite näin merkittävässä hankkeessa.

Kohta 15

Onko kyseessä kuitenkin inferred (”mahdolliset”) ja indicated (”osoitetut”) eikä measured (”mitatut”)? Tämä on tärkeää varmistaa, sillä ”mitatut ja osoitetut” tarkoittavat aivan eri asiaa kuin ”osoitetut ja mahdolliset”. Selkeyden vuoksi olisi suositeltavaa käyttää vakiintuneita englanninkielisiä termejä sulkeissa.

”Sakatin tuotantokapasiteetti mahdollistaa merkittävän panoksen EU:n CRMA:n mukaisten strategisten raaka-aineiden saatavuuteen.”

Sitä ei kerrota, että kuinka merkittävän – montako prosenttia vuositasolla tai toiminta-aikana – ja miten varmistetaan, että tuotetut metallit eivät päädy EU:n ulkopuolelle?

Kohta 16

Satelliittiesiintymän poisjättäminen tässä vaiheessa ei takaa, etteikö sitä hyödynnettäisi tulevaisuudessa. Tulisi todeta, että yhtiö ei ole kiistänyt aikovansa hyödyntää satelliittimalmiota myöhemmin. Lisäksi olisi syytä tuoda esiin, että lupia luonnon heikennyksiin voidaan hakea vaiheittain, ja että ympäristöministeriön ja valtioneuvoston tulisi arvioida hankkeen koko elinkaaren aikaiset vaikutukset. Nyt näin ei tehdä.

Kohta 18

”Kaivoslupaan perustuvaa malminetsintää jatketaan myös rakentamis- ja toimintavaiheen aikana.”

Tämä osoittaa yhtiön pyrkimyksen laajentaa hankettaan, eikä hankkeen koko elinkaaren vaikutuksia ole arvioitu. Ks. kommentti kohtaan 16 yllä.

Kohta 24

”Anglo American on johtava maailmanlaajuisesti toimiva kaivosyhtiö, joka keskittyy vastuulliseen...”

Onko liiton kanta, että Anglo Americanin toiminta on vastuullista? Mitä vastuullisuutta osoittaa pyrkimys perustaa kaivos suomalaiselle luonnonsuojelualueelle ja vaatia suojelun heikentämistä? Myös yhtiön ja sen omistaman De Beersin historiallinen toiminta tulisi huomioida. Perustelematon vastuullisuuspuhe ei kuulu päätöksentekoon vaan markkinointiin.

Kohta 26

”Anglo Americanin liiketoiminnassa vastuullisuus..”

Jälleen perusteeton vastuullisuusväite.

Kohta 35

”Natura-arvioinnissa on erikseen tarkasteltu lieventävänä toimenpiteenä satelliittiesiintymän NE louhimatta jättäminen...”

Tulisi todeta, ettei yhtiö ole sitoutunut olemaan hyödyntämättä esiintymää myöhemmin, jolloin hankkeen todelliset kokonaisvaikutukset voivat poiketa nyt esitetystä.

Kohta 40

”...länsireunan paikoittaista kuivumista kaivoksen toiminta-aikana ei voida täysin poissulkea.”

Sana ”täysin” tulisi poistaa, sillä se antaa harhaanjohtavan kuvan vaikutuksista. Nykyinen muotoilu antaa ymmärtää, että kuivuminen voidaan pääosin sulkea pois, mikä ei pidä paikkaansa.

Kohta 41

”Näin ollen on todennäköistä, että todellinen alenema tulee olemaan mallinnettua pienempi.”

Kenen arvion mukaan näin on todennäköistä – Lapin liiton vai kaivosyhtiön?

Kohta 49

Vaihtoehtoja hankkeelle on. Nollavaihtoehto tarkoittaa, että metalleja ei louhita Natura-alueelta, vaan tarpeet tyydytetään muualla. Hakemuksessa todetaan, että viranomaisten on tutkittava vaihtoehtoiset toteutustavat tai -paikat. ”Hanke” ei voi tarkoittaa vain tietyn yksityisen yhtiön toteuttamaa hanketta, vaan yhteiskunnan metallitarpeen tyydyttämistä laajemmin. Onko viranomainen tutkinut, että muuta toteutustapaa tai – paikkaa saada kyseinen metallimäärä yhteiskunnan käyttöön ei ole? Yhtiölle vaihtoehtoja ei ole, mutta, kuten hakemuksestakin käy ilmi, yksityinen etu ja taloudelliset näkökohdat eivät saa nousta ensisijaisiksi ekologisten näkökohtien rinnalle.

Kohta 52–53

Hakemuksessa ei perustella, miten hanke olisi välttämätön ”elämän suojelua edistävien perusarvojen” turvaamiseksi tai miten se liittyisi ihmisten terveyteen, yleiseen turvallisuuteen tai ensisijaisen tärkeisiin suotuisiin ympäristövaikutuksiin. Aapasuo on ensisijaisesti suojeltava luontotyyppi, jolloin vain näitä perusteita tulisi esittää.

Kohta 57

”Sakatin kaivoshanke täyttää soveltuvan sääntelyn mukaiset edellytykset...”

Hakemuksen perusteella näin ei ole.

”...hankkeelle ole olemassa muuta toteuttamiskelpoista vaihtoehtoa...”

Nollavaihtoehto on olemassa ja metallitarpeet voidaan tyydyttää louhimalla muualla, kuin Natura-alueilla. Lisäksi väitteet hankkeen pakottavasta yleisestä edusta jäävät ilman määrällistä perustelua. Työllisyyden turvaamien ei ole pakottavien syiden listalla, etenkin tapauksessa, kun alueella on Liitteen I mukainen ensisijaisesti suojeltava luontotyyppi.

Kohta 61

”sijoittumisen vahva sidonnaisuus louhittavan esiintymän sijaintiin...”

Vaikka yksittäinen kaivos on sidottu sijaintiin, yhteiskunnan metallitarpeen tyydyttäminen ei ole sidottu yhteen toimijaan tai Natura-alueeseen.

Kohta 63

”Satelliittiesiintymän louhinta päätettiin jättää pois...”

Tulisi todeta, ettei yhtiö ole sitoutunut pidättäytymään louhinnasta tulevaisuudessa, ja että arvioidut ympäristövaikutukset perustuvat oletukseen, että satelliittimalmiota ei tulla koskaan hyödyntämään.

Kohta 71

” ihmisten terveys, yleinen turvallisuus ja ensisijaisen tärkeät suotuisat vaikutukset ympäristöön. Vain yleiset edut, olivatpa ne julkisten tai yksityisten tahojen edistämiä, voidaan ottaa huomioon direktiivin suojelutavoitteiden vastapainona”

Hakemuksessa tulisi tuoda selkeästi esiin yksityisen ja julkisen edun välinen epäsuhta. Esiintymän metallien kokonaisarvosta (noin 15–30 mrd euroa) merkittävä osa kohdistuu yksityiselle toimijalle ja sen pääosin EU:n ulkopuolisille omistajille, eikä suoraan yhteiskunnalliseksi hyödyksi.

Lisäksi hakemuksessa ei edelleenkään perustella, millä tavoin Sakatin kaivoshanke olisi pakottava ihmisten terveyden, yleisen turvallisuuden tai ensisijaisen tärkeiden suotuisten ympäristövaikutusten näkökulmasta. Hakemuksesta puuttuu myös selkeä kriteeristö sille, mikä metallimäärä tai muu hyöty olisi riittävä tekemään hankkeesta pakottavan. Arvioinnin ei tulisi perustua oletukseen, että mikä tahansa – määrältään vähäinenkin – hyöty täyttää pakottavan syyn edellytykset.

Kohta 73

”suunnitelma tai hanke palvelee oleellista yleistä etua yksityisten etujen sijaan”

Hakemuksen perusteella hanke palvelee ensisijaisesti yksityisiä taloudellisia intressejä ja vasta toissijaisesti yleistä etua.

”suunnitelmasta tai hankkeesta koitua etu on suurempi kuin asianmukaisessa arvioinnissa yksilöity alueen koskemattomuuteen kohdistuva haitta.”

Hakemuksessa ei kvantifioida eikä konkreettisesti eritellä sitä hyötyä, joka kohdistuisi ihmisten terveyteen, yleiseen turvallisuuteen tai ensisijaisen tärkeisiin suotuisiin ympäristövaikutuksiin. Tästä huolimatta esitetään johtopäätös pakottavista syistä.

”suunnitelma tai hanke on esimerkiksi olennainen osa valtion ja yhteiskunnan julkisia politiikkoja.”

Hankkeen oletettua olennaisuutta ei perustella numeerisin tai muuten todennettavissa olevin arvioin. Tämä jättää vaikutelman, että mikä tahansa metallimäärä voisi riittää täyttämään olennaisuuden kriteerin julkisten politiikkojen kannalta.

Kohta 74–75

Hakemuksessa esitetyt esimerkit eivät ole suoraan verrattavissa Sakatin hankkeeseen, eikä niiden soveltuvuutta kyseiseen tapaukseen perustella riittävästi.

Kohta 80

”strategisten hankkeiden katsotaan olevan erittäin tärkeän yleisen edun mukaisia sillä edellytyksellä, että kaikki mainituissa unionin säädöksissä säädetyt edellytykset täyttyvät.”

Hakemuksessa ei yksilöidä riittävän selkeästi, mitä nämä edellytykset ovat, eikä esitetä analyysia siitä, miten Sakatin hanke täyttäisi ne tuotantomäärien, metallimäärien tai muiden keskeisten tekijöiden valossa.

Kohta 82

”Yllä esitetyn komission lausuntokäytännön valossa Sakatin kaivoksen strategisen merkityksen Suomen ja koko Euroopan kannalta yhtenä vihreän siirtymän mahdollistajana ja huoltovarmuuden turvaajana voidaan jo yksinään katsoa täyttävän perusteet sille, että hanke tulee toteuttaa erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä.”

Väite jää ilman riittäviä perusteluja. Hakemuksessa ei esitetä numeerisia arvioita, konkreettisia näyttöjä tai sitovia takeita siitä, kuinka suuri osuus hankkeen metalleista kohdistuisi nimenomaisesti vihreän siirtymän edistämiseen.

Lisäksi jää määrittelemättä, mikä olisi riittävä taso ”vihreän siirtymän mahdollistamista” tai metallien tuotantoa, jotta hanke voitaisiin katsoa erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavaksi.

Kohta 83

” Sakatin kaivoshankkeen kansantaloudelliset vaikutukset arvioidaan merkittäviksi sekä alueellisesti että valtakunnallisesti. Sakatin kaivoshankkeen toteuttaminen on keskeinen tekijä pitkäjänteisen aluetaloudellisen kehityksen ja työllisyyden turvaamisessa Lapin alueella, missä elinkeinorakenne nojaa vahvasti kaivostoimintaan.”

Koska kyseessä on ensisijaisesti suojeltava luontotyyppi, arvioinnissa voidaan ottaa huomioon vain sellaiset perusteet, jotka liittyvät ihmisten terveyteen, yleiseen turvallisuuteen tai ensisijaisen tärkeisiin suotuisiin ympäristövaikutuksiin, taikka, komission lausunnon mukaan, muihin erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottaviin syihin.

Työllisyys ja aluetaloudelliset vaikutukset voivat korkeintaan epäsuorasti liittyä näihin tekijöihin, mutta tällaista vaikutusketjua ei hakemuksessa kuvata eikä perustella.

Kohta 87

”... kestäväää kaivostoimintaa”

Kyse on luonteeltaan viherväitteestä, jonka konkreettiset perusteet jäävät Sakatin hankkeen osalta esittämättä. Tästä huolimatta hakemuksessa esitetään, että ”Sakatin hanke on linjassa” kestävään kaivostoiminnan kanssa.

Kohta 88

” Tämä korostaa Sakatin kaivoksen strategista merkitystä Suomen ja koko Euroopan kannalta yhtenä vihreän siirtymän mahdollistajana ja huoltovarmuuden turvaajana”

ja

”jokainen kaivoshanke, jossa tarvittavia raaka-aineita voidaan tuottaa kestävästi, on myös olennaisen tärkeä sekä EU:n että globaalien ilmastotoimien kannalta.”

Hakemuksessa ei esitetä numeerisia tai muuten todennettavia perusteita väitteille hankkeen strategisesta merkityksestä tai olennaisesta tärkeydestä.

Vihreällä siirtymällä tarkoitetaan fossiilitaloudesta irtautumista, jonka etenemistä rajoittavat muun muassa mineraalien saatavuus, taloudelliset tekijät sekä fossiilitaloutta ylläpitävät rakenteet. Sakatin hankkeen vaikutus tähän kokonaisuuteen on määrällisesti rajallinen.

Varmistetut kuparivarannot vastaavat arviolta 2–3 vuorokauden globaalia kysyntää. Mikäli oletettaisiin, että esimerkiksi kolmannes tästä kuparista käytettäisiin vihreää siirtymää tukeviin tuulivoimaloiden generaattoreiden ja sähköautojen moottoreiden käämeihin jne. vihreä siirtymä

etenisi varmistetuilla (indicated) varannoilla kuparia tarvitsevien komponenttien tuotannon osalta noin yhdellä vuorokaudella kaivoksen 23 vuoden toiminnan aikana. Mikäli huomioidaan epävarmat (inferred) varannot, Sakatin louhiminen edistäisi vihreää siirtymää kuparia tarvitsevien komponenttien tuotannon osalta noin viidellä vuorokaudella kaivoksen 23 vuoden toiminnan aikana.

Nikkeliä käytetään pääasiassa teräksen valmistukseen ja pienemmältä osin (10-15%) vihreää siirtymää tukeviin akkuihin. Sakatin esiintymän varmistetut nikkeli-varannot edistäisivät vihreää siirtymää nikkelistä valmistettujen tuotteiden osalta osapuulleen samoin, kuin kupari, eli noin yhden vuorokauden verran ja epävarmat huomioituna vajaan viikon verran 23 vuoden toiminnan aikana. Näiden lukujen valossa hanke ei ole oleellisen tärkeä vihreälle siirtymälle.

Huoltovarmuuden osalta hakemuksessa ei myöskään esitetä takeita siitä, että metallien vienti kohdistuisi EU:n sisämarkkinoille.

Kohta 90

”Sakatin kaivoshanke täyttää selkeästi... kriteerit, joiden mukaan suunnitelman tai hankkeen tulee palvella oleellista yleistä etua...”

Hakemuksessa esitettyjen perustelujen ja niiden puutteiden valossa ei voida katsoa, että Sakatin kaivoshanke täyttäisi selkeästi kyseisen kriteerin.